

Udviklingsplan for Hundborg

Strategi for et attraktivt landområde og landsbysamfund

Hundborg, Thisted
56°55'37.3"N 8°30'29.4"E

marts 2025

Urland &

Indhold

Baggrund	3
Baggrund for udviklingsplanen	4
Input fra workshop – opsamling	5
Udviklingsplanens temaer	6
Hovedgreb	7
Hovedgreb	8
Hovedgrebets delelementer	9
Projektidéer	11
Oversigt over projektidéer	12
Stiforbindelser ud i landskabet	13
Udviklingsområder nord for byen	14
Fjernvarme i Hundborg	15
Forsamlingshuset	16
Trafiksikkerhed	17
Turisme og info	18
De næste skridt	19
Eventuel videre bearbejdning af udviklingsplanen	20

Forord

Rosvang Energipark v. Jørgen Holm Westergaard og Thy Mors Energi AS har engageret Umland til at hjælpe med at udarbejde udviklingsplanen for Hundborg blandt andet med henblik på de midler som udløses i forbindelse med en eventuel tilblivelse af Rosvang Energipark.

I arbejdet med denne udviklingsplan, har der været en løbende dialog med projekt- og lodsejer Jørgen Holm Westergaard omkring de projektidéer som ligger på hans jord og disse er blevet tilpasset, så de kan gennemføres på et konceptuelt plan. Dialogen skal fortsættes, hvis eller når, projektidéerne konkretiseres mod realisering.

For de andre projekter, vil der også skulle indledes en dialog med berørte lodsejere. Nogle af projektidéerne omfatter jord der er ejet af Naturstyrelsen, Thisted Kommune, Banedanmark og private lodsejere.

Baggrund

Baggrund for udviklingsplanen

Hvorfor en udviklingsplan?

Udviklingsplanen er en plan for Hundborgs fremtidige udvikling, hvor de lokales blik på udviklingspotentialer, udfordringer i og omkring lokalområdet samt ønsker for fremtiden, danner grundlaget. Det betyder at tematikkerne både kan knytte sig til energiprojektet, samt ses som en bredere samtale om potentialer, udfordringer og drømme til lokalområdet. Slutteligt kan udviklingsplanen bruges, som et konkret værktøj i ansøgningen af midlerne fra den grønne pulje, som energiparken udløser, samt andre fondsmidler. Midlerne fra Grøn Pulje kan også ansøges med henblik på årlige driftsmidler til projekter.

Processen og indholdet i planen

Forudgående dialog med Kommunen og nedsætning af VE-arbejdsgrupper

Thisted Kommune stiller som krav til udvælgelsen af prioriterede energiprojekter, at der skal være lokal inddragelse. I forlængelse af dette, nedsatte kommunen i efteråret 2024, i fællesskab med den lokale borgerforening i Hundborg, en VE-arbejdsgruppe, der besluttede at takke ja til processen for en udviklingsplan for deres lokalområde. Arbejdsgruppen faciliterede i samarbejde med Urland to workshops med lokale borgere hen over efteråret 2024 og vinteren 2025.

Workshops

De workshops der er blevet afholdt i forbindelse med dette projekt, har haft til formål at afdække de emner der er betydningsfulde for et godt hverdagsliv. På første workshop, var rammen to kort i forskellige skalaer, over lokalområdet. Ved borde, med 6-10 deltagere, delte deltagerne deres indsigter i lokalområdet med rådgiverne fra Urland og gav bud på projektidéer. Indsigter blev noteret ned på kortet i form af ord, tegninger og streger, der blev afsættet til udviklingsplanens indhold. På anden workshop var der fortsat mulighed for at komme med helt nye perspektiver og projektidéer, men der var også mulighed for at kvalificere elementer og begyndende projektidéer fra workshop 1. På workshop 2 blev der også diskuteret vægtning og prioritet af de forskellige projektidéer.

Skitsering af hovedgreb og projektidéer

Løbende med de to afholdte workshops, har arbejdsgruppen i samarbejde med Urland kvalificeret arbejdet med udviklingsplanen og sørget for at de rette temaer og projekter blev prioriteret og tegnet rigtigt ind. Den første del af udviklingsplanen består af et hovedgreb i en større landskabelig kontekst, på tværs af lokalområderne og det ansøgte energiprojekt. Anden del af udviklingsplanen består af en række projektidéer for Hundborg og omegn.

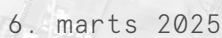

Første workshop i efteråret 2024

Udfordringer, kvaliteter og ønsker for fremtiden

Udfordringer, kvaliteter og ønsker for fremtiden

Udviklingsplanens temaer

Gennemgående ønsker og visioner fra workshop 1 + 2

Natur

Natur er den største kvalitet ved at bo her. Kvaliteten af den eksisterende natur skal styrkes og udvides – og så skal den være tilgængelig og en del af hverdagen.

Naturen skal der værnes om, ved at styrke de grønne og blå områder, der allerede eksisterer, samtidig med at der skabes nye forbindelser og naturområder der hænger sammen. Der peges på at omdanne områder til våd natur, bevare og udvide eksisterende naturområder, såsom mosen og Dybdalsgave, og sikre skovrejsning og mere natur og skov tæt på byen.

Infrastruktur/mobilitet

Infrastruktur og mobilitet handler om at gøre det nemt og sikkert at komme rundt – både til fods, på cykel og i bil.

Fokus ligger på at forbedre stisystemer og etablere nye gang- og cykelforbindelser, der er trafiksikre og tilgængelige for alle. Asfaltering og parkering spiller en vigtig rolle, ligesom det er centralt at binde områder bedre sammen gennem nye forbindelser. Den samlede infrastruktur skal understøtte mobilitet, skabe tryghed og give plads til alle.

Fællesskab

Fællesskab handler om at skabe rum og rammer, hvor mennesker mødes og trives. Både kulturmæssig og i form af institutioner.

De eksisterende samlingspunkter som forsamlingshuset, kirkecenteret og de lokale servicetilbud, som bageren og brugsen skal understøttes. Aktiviteter for børn og familier, som legepladser og aktivitetsparker, spiller også en rolle, ligesom fjernvarme og tilgængelighed. Fællesskab opstår både i hverdagslivet og i mødet med turisme, kultur og naturoplevelser.

Bosætning

Bosætning handler om at skabe gode rammer for dem som allerede bor her – samt gøre det attraktivt for potentielle tilflyttere.

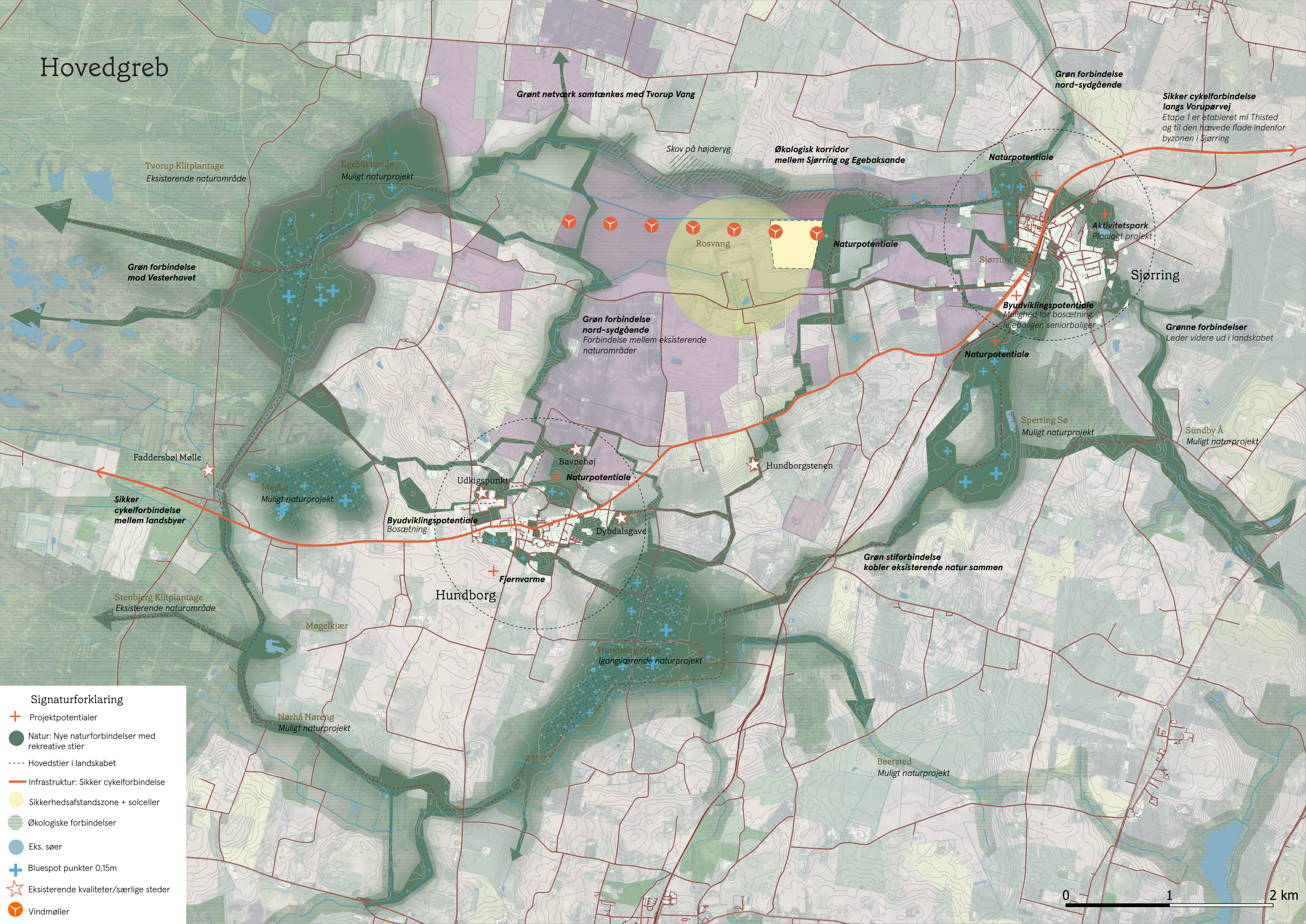
Der skal sikres plads til forskellige boformer som lejligheder, seniorboliger og lejeboliger. Der skal være plads til børn og skole, legepladser og fælles infrastruktur som fjernvarme, der gør det attraktivt at bosætte sig. Bosætning handler også om at tænke i turisme og bæredygtige løsninger, der tiltrækker nye beboere og styrker lokalsamfundet.

Hovedgreb

Hovedgrebet tager udgangspunkt i de mange input fra de to workshops, og sammenbinder landsbyerne og den omkringliggende natur i et grønt netværk med forbedrede adgangsmuligheder og sikre cykelforbindelser.

Hovedgreb

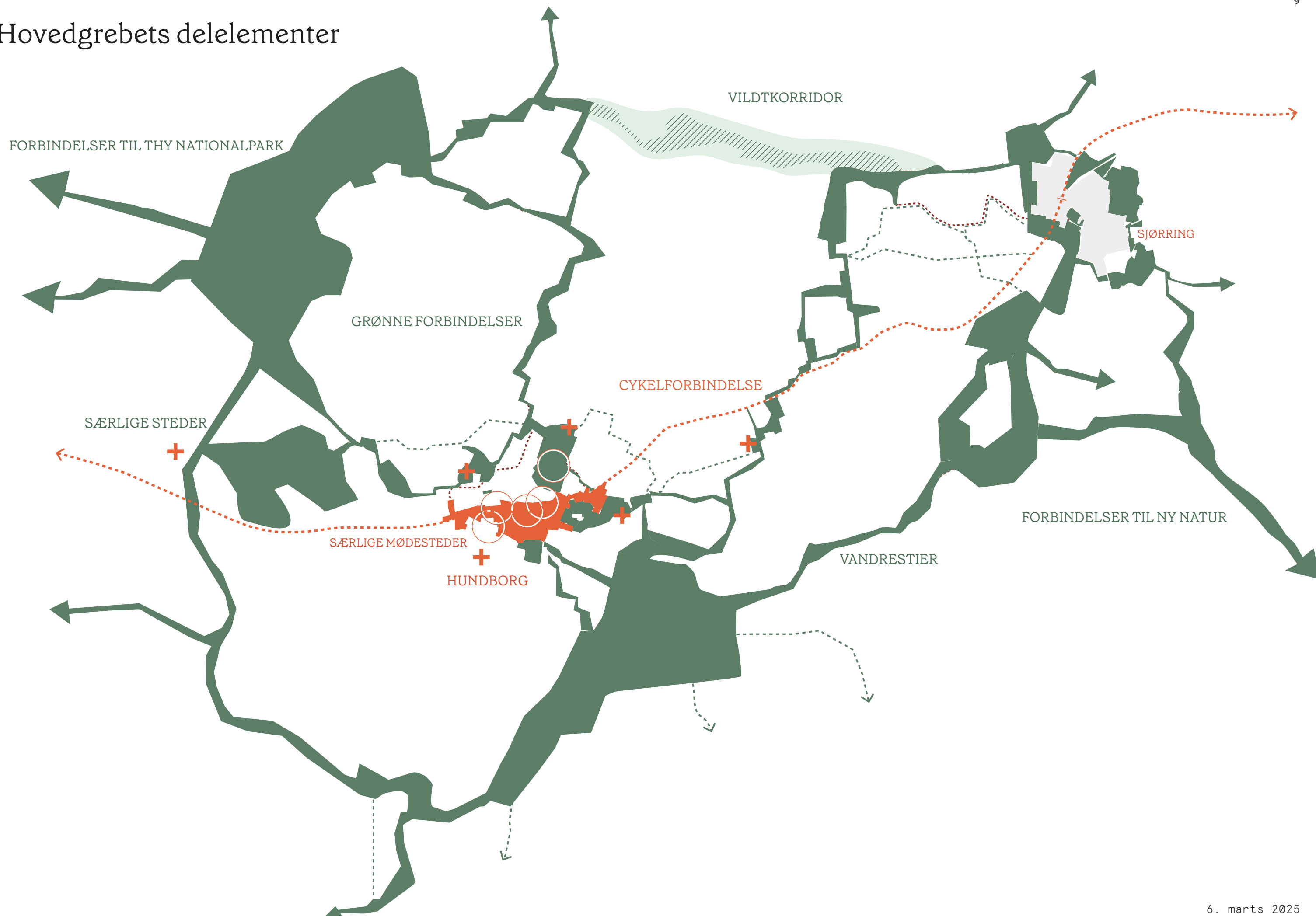

Signaturforklaring

- ✚ Projektpotentialer
- Natur: Nye naturforbindelser med rekreative stier
- Hovedstier i landskabet
- Infrastruktur: Sikker cykelforbindelse
- Sikkerhedsafstandszone + solceller
- Økologiske forbindelser
- Eks. søer
- ✚ Bluespot punkter 0,15m
- ★ Eksisterende kvaliteter/særlige steder
- ⚙ Vindmøller

0 1 2 km

Hovedgrebets delelementer

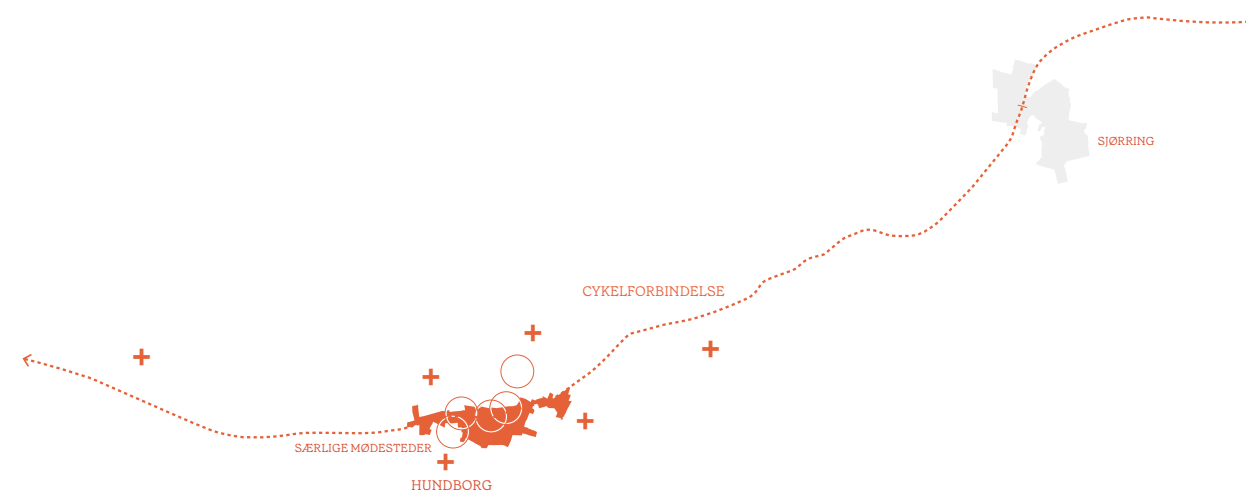
Hovedgrebets delelementer

Grønne forbindelser og byens fællesskab

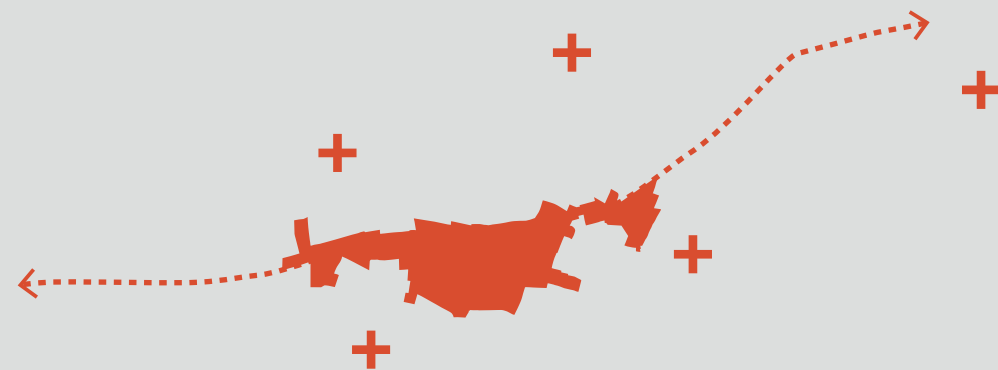
Grønne forbindelser

Hundborg er omkranset af fantastisk natur til mange sider, med Nationalpark Thy, Vesterhavet, Hundborg Mose og Dybdalsgave, samt flere potentielle genetablerede naturområder. Denne udviklingsplan foreslår at eksisterende naturområder bindes sammen via naturkorridorer, og at der etableres flere stiforbindelser ud til den omkringliggende natur. Der er særligt fokus på at skabe gode forbindelser til den nærliggende natur inden for en radius af 5-10 km

Byens fællesskab

Hundborg har aktive lokalforeninger der ønskes styrket, blandt andet med forbedrede faciliteter i Hundborg forsamlingshus, bedre parkeringsforhold i byerne mm. I Hundborg er der udbredt bekymring for trafiksikkerhed og opdeling mellem hårde og bløde trafikanter. Der er i dag enkelte tiltag for at sænke farten i byzonen, men der skal gøres mere for at sikre trygge forbindelser bynært og når man kommer til og fra byen.

Projektidéer

På de næste sider præsenteres en række projektidéer som er et resultat af de workshops som er blevet afholdt med Hundborgs borgere og dialog med VE-arbejdsgruppen for Hundborg. Projekterne er af meget forskellig skala og karakter, men forholder sig alle til udviklingsplanens 4 tematikker: natur, infrastruktur, fællesskab og bosætning.

Oversigt over projektidéer

Lige syd for Hundborg ligger Hundborg Mose, der allerede er et naturskønt område. Naturstyrelsen er projektere på det omfattende naturgenopretningsprojekt, hvor store dele skal genoprettes som vådområder. Her er der potentiale for at styrke forbindelsen fra Hundborg by, ned mod mosen ved at etablere en sti langs eksisterende landeveje, der kan udnyttes som befæstede stier. Potentielt vil stiforløbet kunne knyttes på gangbroer i mosen, så besøgende vil blive ledt over våde arealer og tilbage til byen i et loop i gåafstand.

Netværket af stier kan også videreføres til Hundborg stenen, der ligger nær toppen af randmorænebakken Hundborgbuen, med vid udsigt over Thy og i klart vejr, udsyn helt til Mors.

Derudover er der indtænkt potentielle forbindelser til udsigtspunkter både nord og vest for byen. Stierne passerer potentielle naturudviklingsområder, der er sit eget projektforslag i denne plan (se også projekt 2). Ligeledes er der foreslået forbindelser mod vest, der først passerer Faddersbøl Mølle og dernæst videre ud i Thy Nationalpark.

Mod nordvest, kan der også etableres en potentiel forbindelse mod det mulige naturprojekt ved Egebak-sande og videre ud mod det eksisterende naturområde Tvorup Klitplantage.

Næste skridt

Visse dele af ruterne følger allerede eksisterende markveje eller landeveje. Det må forventes, at der skal indgås aftaler med lodsejere om etablering af nye, hensigtsmæssige forbindelser i landskabet. Der findes privatejede grunde, hvor der ønskes adgang til udsigtspunkter. Via dialog med grundejerne bør det afklares, om nogle af disse evt. kan indgå som en del af stiforløbene. Der vil også skulle laves aftaler om, hvordan rute og skilte vedligeholdes.

Hundborg Mose, foto DR

Nord for Hundborg er der blevet udpeget et potentielt udviklingsområde. Her kan der etableres naturarealer, herunder skovrejsning i lille skala med lysåbne arealer, våde zoner ved lokale lavninger i terrænet, samt en varieret natur med rigdom i beplantningstyper.

Derudover integrerer projektet med de eksisterende forbindelser, ved at hægte sig på flere steder langs hovedgaden i Hundborg og fortsætte videre ud i landskabet. I den vestlige del af det udpegede udviklingsområde, er der også forslået nye boliger og områder med fællesskabsorienterede aktiviteter.

Næste skridt

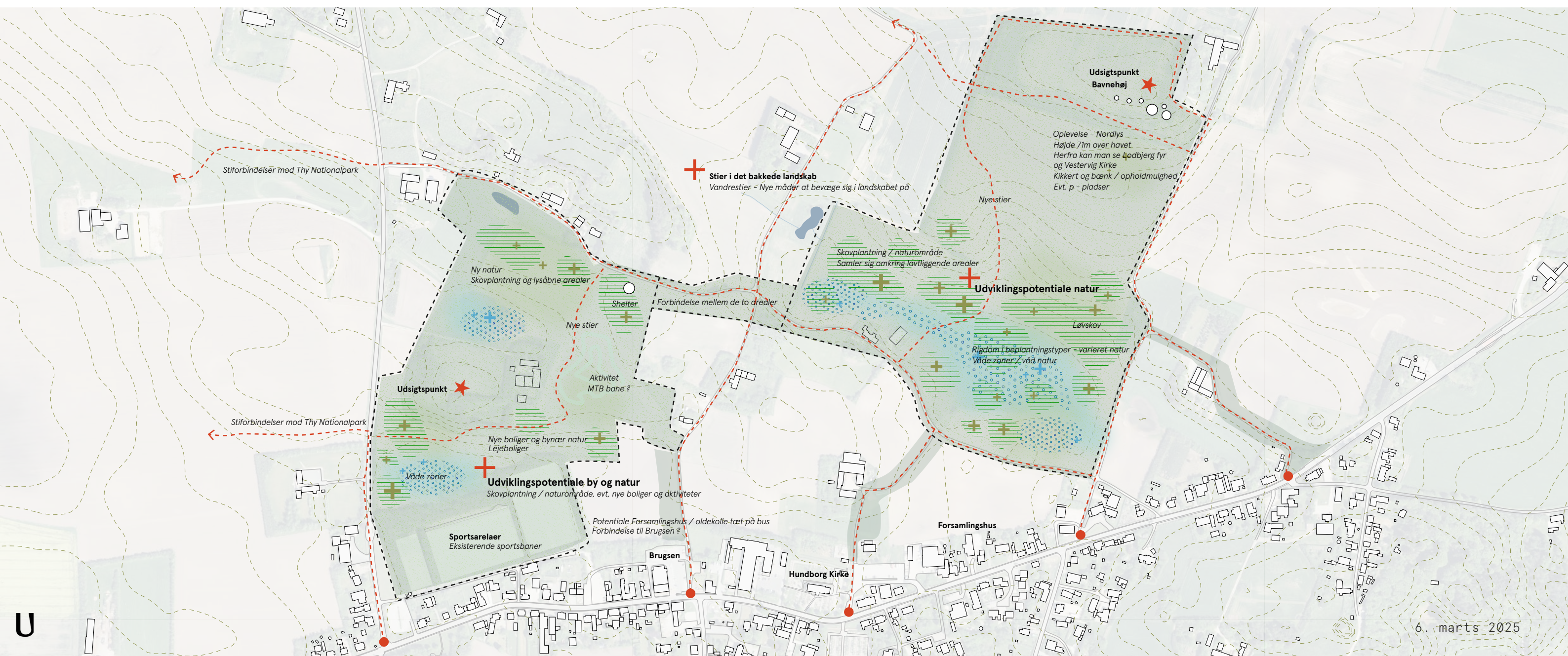
Et udviklingsprojekt nord for byen kræver væsentlige anlægsmidler og vil involvere en række både private og offentlige aktører. Mange af matriklerne er privatejede, og derfor skal der laves nogle lodsejeraftaler. Hvis der arbejdes videre med et nyt boligområde, kræver det udstykninger og tilladelser gennem kommunen. Her ville det være relevant at undersøge, om der eventuelt skal indgås en aftale med en udvikler, for eksempel et boligselskab, der kunne have interesse i at etablere lejeboliger eller lignende. Der ville også skulle laves aftaler om hvem der er ansvarlig for drift og vedligeholdelse for stier og naturarealer i området.

Vådområde

Gangbro i åbent landskab

3 Fjernvarme i Hundborg

Byens fællesskab

Gas skal udfases i Danmark, og Thisted Kommune blev pålagt, inden udgangen af 2022, at afklare hvilke områder der kan få fjernvarme, og hvilke der skal investere i private varmepumper.

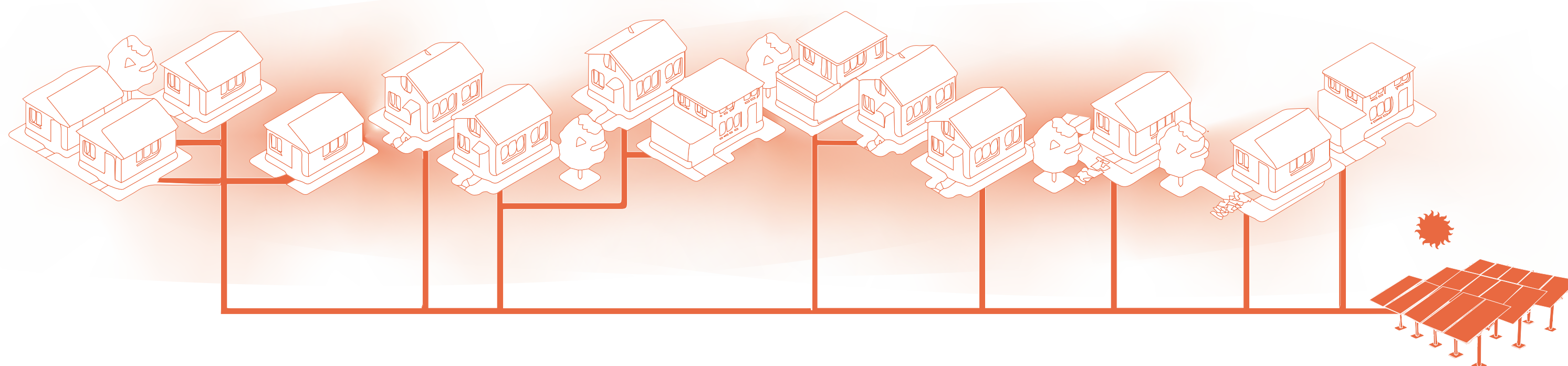
Der er et stort ønske om at få fjernvarme til Hundborg i fremtiden. Det er en effektiv og bæredygtig varmekilde, som også er økonomisk fordelagtig, da den typisk er billigere og mere stabil i pris sammenlignet med gas, pille fyr, el- eller olieopvarmning. Det er samtidig også pladsbesparende, da man slipper for f.eks. olie- eller brændselsopbevaring i den enkelte bolig.

Næste skridt

I Hundborg er der allerede nedsat en arbejdsgruppe, der arbejder fokuseret på at få fjernvarme til byen. På Hundborg Borgerforenings hjemmeside fremgår det, at arbejdsgruppen har været i dialog med de lokale varmekilder for at undersøge mulighederne for fjernvarme til byen, og blev henvist til Snedsted Varmeværk.

Det fremgår også på hjemmesiden, at der er afholdt en interessetilkendegivelse fra lokale borgere, hvor 91 % af 189 svar lød på et ja til fjernvarme. Derfor har arbejdsgruppen forsat arbejdet med forundersøgelser, prisberegninger mm.

For at kunne levere varme billigt og effektivt til såvel Sundby/Vilsund, som Hundborg, vil Snedsted Varmeværk skulle investere i en ny varmekilde og/eller udvidelse af eksisterende kapacitet. Kommende energiparker vil her kunne indtænkes som potentielle varmekilde.

Hundborg forsamlingshus er i dag et yndet samlingssted for byens foreningsliv. Men bygningen er slidt og især taget trænger til en udskiftning. Derudover er pladsen knap og parkeringsforholdene kan også forbedres. En mulighed kunne være at overtage nabobygningen, hvis denne sættes til salg og renovere det eksisterende forsamlingshus.

En anden løsning kunne være at vælge en ny lokation et centralt sted i byen og bygge et helt nyt forsamlingshus. Et forslag til placering kunne være omkring kirkecenteret ved Hundborg Kirke, hvor der i forvejen bliver afholdt mange relaterede arrangementer som begravelse, barnedåb, bryllup og konfirmation.

Et andet forslag til placering er en grund nær plejehjemmet, eller bag brugsen i det nye udviklingsområde nord for byen, eller i forlængelse af boldbanerne. Med placeringer lidt længere væk fra midtbyen, er der mulighed for at afholde mere larmende arrangementer, til gene for færrest naboer.

Næste skridt

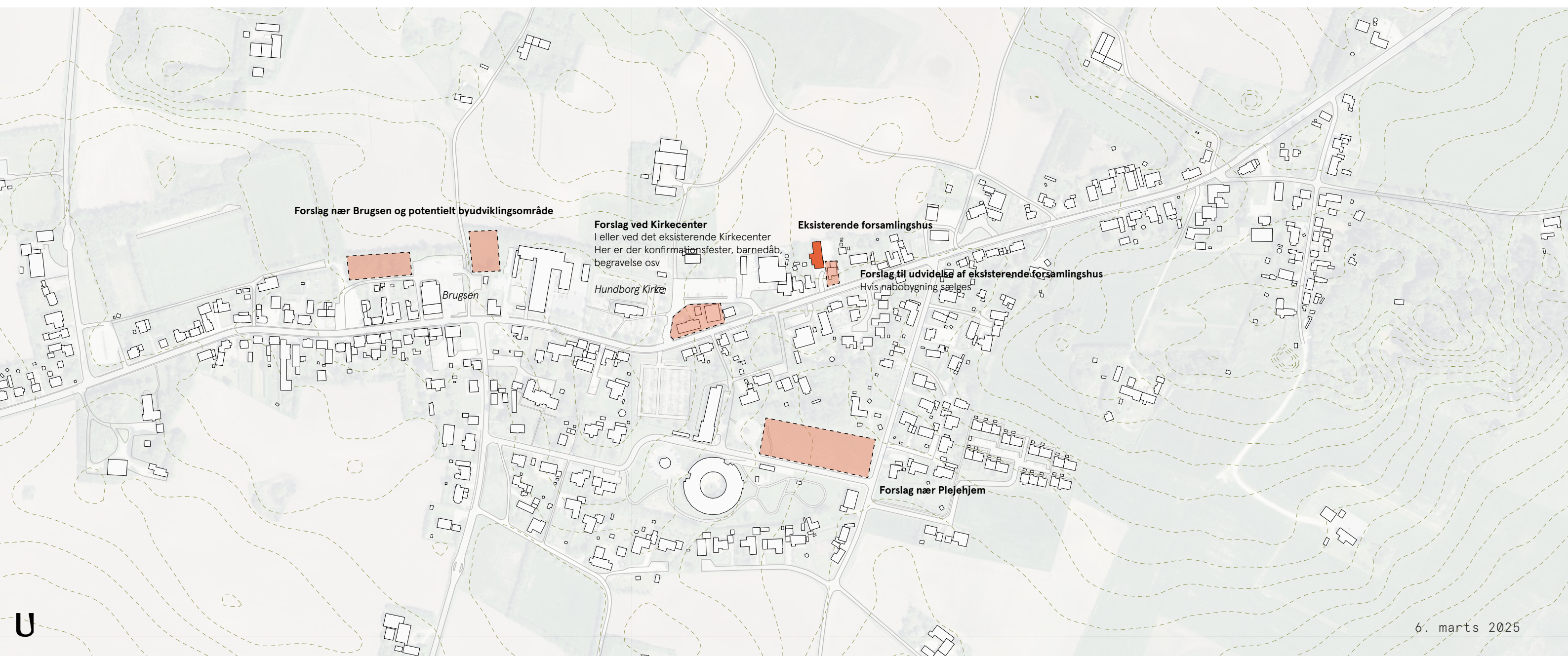
En renovering af det eksisterende forsamlingshus ville kræve et grundigt bygningseftersyn, hvor eventuelle sætningsskader, eller udfordringer med f.eks. fugt og ventilation skal identificeres.

Hvis en udvidelse ønskes, skal der laves en købsaftale med nabobygningen og der skal udarbejdes tegninger over en eventuel sammenlægning. Dette vil kræve byggetilladelser fra Thisted Kommune.

Hvis der ønskes en helt ny lokation til forsamlingshuset, kan man finde en allerede udstukket matrikel, hvor der så skal søges om byggetilladelse. Det vil kræve forholdsvis detaljerede tegninger over det nye byggeri. Hvis der ønskes en lokation på et helt nyt stykke jord, der ikke er udmatrikuleret, kræver det noget mere. Idéen om et nyt forsamlingshus i et helt nyt område, kan sammentænkes med projektidé 2, hvis der i forvejen skal byudvikles og dannes område til nye boliger.

Hundborg forsamlingshus

I Hundborg oplever flere af indbyggerne, at der bliver kørt hurtigt igennem byen – især på hovedvejen Vorupørvej. Her er der allerede lavet tiltag som flere vejbumps langs vejforløbet. Der er blevet udpeget to særlige opmærksomhedszoner i byen; et farligt sving ved Hundborg Kirke og ved vejovergangen ved brugsen. Her kan der laves tiltag for at sænke trafikken. Det kan bl.a. gøres ved at lave et skift i belægningen på vejen, så det bliver mere visuelt tydeligt, at bilisterne skal have en særlig opmærksomhed. Derudover kan der arbejdes med skiltning i svinget ved kirken, for at gøre bilister opmærksomme på, at sænke farten.

Næste skridt

Nye fartdæmpende foranstaltninger vil kræve tilladelse fra politiet og samarbejde med vejmyndigheden i Thisted Kommune. Det gør sig både gældende ved skiltning og hvis der ønskes at arbejde videre med belægningen over vejfladen. Her vil der højst sandsynligt være tale om både private og offentlige arealer, der vil blive inddraget i projektet for at skabe en god forbindelse på begge sider af vejen.

Belægning signalerer varsomhed. Skovbakken, BOGL

6 Turisme og info

Grønne netværk

Der er mange destinationer værd at besøge i og omkring Hundborg. Både kulturhistoriske, som Hundborg Kirke der er bygget i 1100-tallet, og Hundborg stenen, en 170 ton tung vandreblok, der blev skubbet fra Larvik i Norge under istiden og som er den sjette største sten i Danmark målt på volumen. Et andet kulturhistorisk element er Faddersbøl Mølle, der er en hollandsk mølle fra 1862. Møllen var i drift indtil sidst i 1960'erne og har siden stået vingeløs og beklædt med pandeplader. Naturstyrelsen – Thy erhvervede møllen i forbindelse med køb af jord til skovrejsning i 1992. Der er i dag et stort ønske om at vingerne bliver reetableret.

Udover de kulturhistoriske spor og bygninger, findes der også en stor herlighedsværdi i naturen. Der er Dybdalsgave, hvorfra man kan betragte Hundborg Mose, der i øvrigt skal genetableres som vådområde

(selvstændigt vedtaget projekt). Der er Egebaksande, der i dag fremstår som en ruin. Omkring Egebaksande er der ligeledes et ambitiøst naturgenopretningsprojekt undervejs (selvstændigt projekt). Kommer man længere mod vest, møder man Nationalpark Thy og Vesterhavet, der er internationalt populære turistdestinationer.

Næste skridt

Der er allerede etableret infotavler overfor brugsen i Hundborg, der giver besøgende mulighed for at danne sig et overblik over de mange attraktioner i området. For at understøtte dette og arbejde videre med formidlingen, kunne der etableres et samarbejde med projektet for Gode grønne forbindelser (projekt 1). Her kan skiltning og historiefortælling ved stierne guide be-

søgende mod de mange destinationer. For at sikre sig at de mange attraktioner bliver passet godt på, kan det være en god idé at danne sig et overblik over, hvem der drifter f.eks. Faddersbøl Mølle i dag og evt. bruge midler på at sikre sig, at de særlige steder fremadrettet kan nydes af besøgende såvel som lokale.

Hundborg stenen

Hundborg Kirke

Faddersbøl Mølle

Hundborg Mose

Udsigt fra Dybdalsgave

Egebaksande

Eksempel på skiltning

De næste skridt

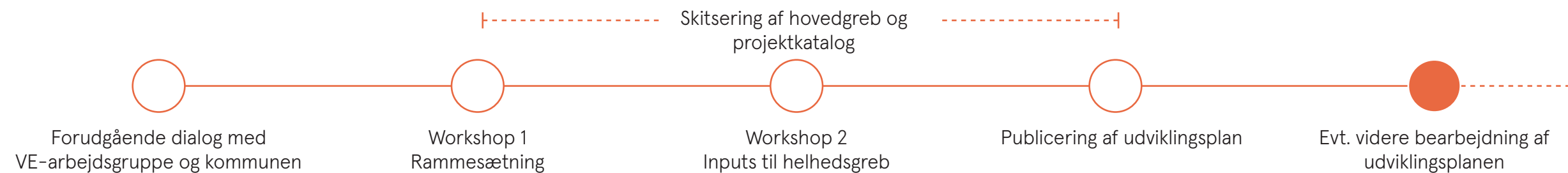
Eventuel videre bearbejdning af udviklingsplanen

Udviklingsplanen danner et solidt grundlag for den videre proces på flere niveauer og fungerer som startskuddet for realiseringen af projekter med stor lokal opbakning. Nogle initiativer – såsom naturkorridorer og stiforbindelser, der forbinder omkringliggende naturområder med byerne – kan gennemføres direkte i energiprojektets regi.

Andre initiativer forudsætter, at de enkelte borgerforeninger og lokalsamfund benytter planen som et redskab til at fastlægge konkrete mål for den lokale udvikling. Første skridt i denne retning er en dialog om prioriteringen af de tilgængelige midler fra Grøn Pulje og fondsmidler, som står til rådighed, hvis energiprojektet kan blive realiseret.

Med udgangspunkt i denne plan, er næste skridt at få nedsat arbejdsgrupper, der kan arbejde fokuseret videre med et udvalgt projekt de brænder særligt for. For at arbejde videre med de enkelte projektidéer, kræver det en konkretisering af projekterne og et budgetoverslag på estimerede anlægs- og driftsomkostninger. Det vil samtidig være en fordel i dialogen med Thisted Kommune, om anvendelse af de grønne puljemidler.

Konkretisering af projekterne kan være at få udarbejdet tegningsmateriale, der beskriver omfang, størrelse og gerne også materialevalg. Herudover er det også godt at have en plan for omfanget af drift og vedligehold.

Hundborg, Thisted
56°55'37.3"N 8°30'29.4"E

marts 2025

Urland &

